

GOIURIKO AMA

Goiuriko elezabar batean kontatzen zen Ama Birjina agertu zitzaiola mutiko bati. Eugenia Maiztegik haxe kantatzen omen zuen:

Agustuaren hamabostien
Andra Maria goixien,
debototxu bat billatu naben...
Debototxua, debototxua,
mezatara badxoien.

Zuk aitte arotza dozu?
Hauxe esan egiozu,
ermitatxu bat egizu...
Zazpi lata ta zortzi teillagaz
ermitatxua egizu.

Ermita hori eraikitzen hasi eta, gauez, eraikuntzarako materialak lekuz aldatzen omen ziren. Andere jakin-gose bat beilan geratu zen gauez, eta ikusi omen zuen aingeru batek gurdian eramaten zituela leku batetik bestera, idiei aginduz:

—Aida, Gorri eta Belidxo, han bentanan dagoen atsoari begidxe urten begidxo!

Eta betoker geratu omen zen andre hori. Antzina gertatu behar izan zuen horrek guztiak, ermita horrek XI. mendeko parte batzuk dituelako.

Domingo Zuluaga ibarrangelutarra Iurretan egon zen abade gerraostean, 1940-1943 bitartean. Ibarrangeluko kantuekin eta kontuekin, Iurretako abesti hau ere jasotzen du:⁸

Agur Goiuriako⁹
amatxo ederra,
amatxo ederra.
Aingeru eta gizonen
pozside zeu zara.
Agur Goiuriako
amatxo ederra.

8. Domingo Zuluaga, *Ibarrangelu: kantu eta kontu*, Labayru, Bilbo, 2009.

9. «Goiuriako» hitzeko -a itsatsia hiperkorrekzio bat da. Badirudi abesti zaharra «Agur Errosarioko...» hasten zela, eta Martin Aranbarri ondarrutar abadeak hitz aldaketa hori egin zuela.

Zure laguntza eske
gatoz ama maite,
gatoz ama maite.
Gugaz orain da beti
akordatu zaite.
Gugaz orain da beti
akordatu zaite.

Zeruetan zauzena
zorion beterik,
zorion beterik.
Inor ez dozu ixten
deituten deitsunik.
Inor ez dozu ixten
deituten deitsunik.

Iurretako koroak beste abesti bat ere badu *Goiuriko Amari* dedikatua; letra Domingo Zuluagarena da, eta musika, Juan Inazio Abasolorena:

Loretan ederrena
dogu guk larrosa,
Goiuriko amatxo,
zara gure poza.
Bake eske dago hemen,
Ama, zure herria.
Emoiguzu danoi
bake ugaria.